

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a laptulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitlér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyom-
 dászatjában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr. | Megjelen minden kedden és pénteken. | Egyes szám ára 10 kr.

A bubus, meg a laterna magika.

Nagy ember van a soron. Legalább egyszer évenként előkerül a világ szeme elé s akkor ütök, verik, ahogy csak tudják. Ő szegény csak hallgat, hozzá szokott vállalni a durungok súlyát, arcát preparálja a fekete festékhez, sőt azt se bánja, ha tisztára ürdögi kosztumben mutatják be a világnak. Pedig hatalmas ur, rendelkezik egy pár millió puská, sok ágyú, töménytelen gyilkos számszám felett, legfeljebb parádézik ezekkel egy kicsit s akkor nyugodtan nyitja ki a kiürült zsákokat; ezt teletömve szinaranynyal vagy angyalos bankokkal — visszabújik fészékébe.

Az ellenzéki politikusok s az ország végpusztulása felett könyezők egész serege ilyenkor nagy apparatussal hozzá fog a látványosságok bemutatásához. Előszedik a laterna magikát, forgatják jobbra, balra, de mindig úgy, hogy annak ügyes kezétől lássa az ország annak a hatalmas urnak pénzre éhes ábrázatát, vicsorgó fogorait s a kapzsiságtól reszkető kezét. A puskák és ágyúk hatalmas minisztere pedig ott lejt a porondon, hol erre ráncigálják, hol arra, hogy ürdögi vonásából egy se vesszen el a publikum szeméi elől.

Amint hogy minden tavasszal megérkeznek a fecskek: úgy bizonyosan beköszönt a delegációk minden ülése előtt a bubus, a hadügyminiszter. Először aratni. Először csak valami félhivatalos komüniké jelzi az az évi nagy étvágyát. Megerednek erre a táplálékot adók felbőszítésére irányuló rezercikkék s működni kezd a laterna magika. Először újabb félhivatalos közlemények, újabb hazafi aggodalmak, a delegáció összeül, interpellálnak, a hadügyminiszter még mindig éhes, apellál a könyörületre s miután a delegáció sokkal jobb szívű, semhogy valakit éhen engedne veszni, megadja az egy esztendei táplálékot s a bubus katonáisan tisztelegve távozik.

Ennyiből áll az előadás. Természetesen a mi bubusunk sohasem mulasztja el azt, hogy arra ne hivatkozzék, miszerint német, orosz, francia stb. kollegáinak a gyomra még nagyobb s így valami perpatvar idején az erős kollegák leverik őt a táplálék nélkül szükölködőt.

Már pedig az ilyen zenebonának mégis csak

jobb teli gyomorral neki menni, mint éhesen. Így tehát minden nemzet saját külön bubusának éhesnek maradni nem szabad.

A látványosságok az idén is már kezdetüket vették. Megjelent Bécsben az „Európa jelenlegi helyzetéről és Ausztria-Magyarország hadi budget-jéről“ című röpirat. Ebben a röpiratban el van mondva az, amit különben úgy is tudunk, hogy „valami büzlék Dániában“, csak az a kérdés, hogy az a büz, mely valószínűleg jól szárított löportól ered, mikor fog szikrát kapni, holnap-e vagy pedig 10 esztendő múlva, mint ahogy Bismarck mondta. Előkerült a laterna magika is s plasztizálják erősen a bubus idomait.

De félre a tréfával! Amint nem akarunk a bűvös lámpa forgatóinak játékaéhoz hozzájárulni, úgy nem képezi feladatunkat ezekkel szemben a helyzet komolyságát nagy szavakkal hirdetni. Megteszik azt hivatottabbak. De másrészt, mert a külpolitikai helyzet minden legkisebb ingadozása oly nagy befolyással s oly szoros kapcsolatban van minden egyes, legélethevőbb érdekeivel, mert továbbá a nagy villamos batteria géppontjainak szikrái tűzbe hozzák az összes telepeket s mindenfelé gyujtanak, nem egészen céltalan dolog még nekünk is belenézni néha-néha az ürdög konyhájába, mert bizony Isten, azok a szakácsok ott nekünk főznek.

Magyarország nagyhatalmi állása rengeteg pénz- és véráldozatot igényel. Ez igaz. Megérezzük ezt mindnyájan, szenvedni a közélet minden tere; az áldozatok improduktív természetűek; a feszültség nyomása már-már tűrhetetlen. Ez is igaz. S hogy ennek oka a külpolitikai helyzet állandó bizonytalansága, az pedig első sorban igaz. Az egész világon a végső erőfeszítések kinos jelei láthatók.

Igy tehát kár elővenni a laterna magikát s falra festeni az ürdögöt, mert az amugy is ott van; kár előhuzakodni a bubussal, mert az is meg van, nem a hadügyminiszter személyében, hanem az általános feszült helyzetben, szóval kár a hazáért verseket végig síróknak azt mondani, hogy a hadügyminiszter éhes, mert ő arról nem tehet, hogy ma akarva, nem akarva, nagy étvágyának kell lenni.

Az is igaz, hogy a jajgatók nagy serege meg azt mondja: hogy a miniszter festi falra az

ürdögöt, a miniszter a telhetetlen s nem hagyja az embereket élni. Hát kérdjük tisztelettel, nem jobb-e, ha most a miniszter éhes s nekünk van anynyink, hogy enni adhatunk neki, mintha később mi leszünk éhesek, nekünk meg majd nem adhat senki sem ételmet.

Csak hogy — mondják — ha ez sokáig így tart, akkor háboru nélkül is oda jutunk, hogy se a hadügyminiszternek, se nekünk nem lesz kenyerrünk. Hová vezethet a hadügyi budget állandó emelése, arról nehéz beszélni, a jelenben csak az a kérdés, milyen a magyar állam pénzügyi helyzete. Rózsásnak nem rózsás, de consolidált. Mint hogy pedig — sajnos — a külpolitikai helyzet ingadozása nem kevésbé veszedelmes ma, mint volt tavaly — sőt talán veszedelmesebb — minthogy külbiztonságunk megszűnésével romba dőlnek összes alkotásaink, jólétünk idebent, minthogy pedig a magyar állam pénzügyi helyzete a kitünő vezetés folytán nincs abban a szomorú helyzetben, hogy lehetetlen volna a szükséges áldozatokat meghozni; sokkal okosabb dolog a laterna magikát sutba dobni, a bubusnak szemébe nézni s komolyan gondolkozni arról, mennyiben komoly külbiztonságunk jelenlegi helyzete s mily mérvben kell annak fentartásához hozzájárulni.

Ez a feladata a delegációknak a hadügyminiszter követeléseivel szemben. Nem pedig utonutfélen azt hangoztatni: Hadügyminiszter! te az idén is rendes komédiádat játszod végig.

Egy nagyon sajnálatos van a dologban, az, hogy amit a hadügyminiszter évenként tölünk elvisz, azt jórészt kulturális érdekeink sínylik meg.

Az új hercegsprimás. Őfelsége, mint a „Budapesti Hírlap“ értesül, már aláírta Hidassy Kornél szombathelyi püspök kinevezését Magyarország első főpapi méltóságára. Az új hercegsprimás kinevezési okmányára napokban jelenik meg a hivatalos lapban. Hidassy ugyszólván akarata ellenére jut a primási székre. Amint nem akart püspökké lenni kultuszminiszteri osztálytanácsos korában s Trefortnak minden rábeszélő tehetsége kellett hozzá, hogy őt a szombathelyi püspökség elfogadására bírja; a mint visszautasította később a Lipovniczky halálával megüresedett nagyváradi püspökséget: épp úgy vonakodott most is a hercegsprimási méltóság elfogadásától s sakis az igen magas és legmagasabb befolyásoknak és akarataknak enged, midőn a fényes kiténtetésnek s legfelsőbb elhatározásnak engedelmessékedik. — Hidassy aug. 30 án este érkezett vissza székhelyére,

A „BÁCSKA“ tárcája.

Megszóllalt a szívem...

*Megszóllalt a szívem:
 „Azt a szökét vedd el;
 Nincsen pénze, hej de szíve
 Teve szeretettel.“*

*Megszóllalt az ész is:
 „Jobb lesz az a barna;
 A sok pénze kárjótól majd,
 Ha látod, hogy csalja.“*

*Habozott a lelkem,
 Ész s szív haragra kelték
 Ha szökét, vagy gazdag barnát?...
 Választanom kellett.*

*Gyözött végre szívem,
 Ném lett hát a szöke;
 Által fogom síromig is
 A jó Istent érte.*

*S esodálva ha mondják:
 „Boldog e pár élte“,
 Igen bizony, feleljük mi,
 Szeretlem füz egybe.*

Krokodilus.

EGY EBÉD.

Ebben az évben a hadgyakorlatok különösen jól sikerültek; a harcászati mozdulatok pompásan, hiba nél-

kül lettek kivive; az ellenség gyönyörűen hagyta magát megveretni.

Az összejövetelen, mely a gyakorlatokat követte, ott volt az egész vidék előkelősége. Gyönyörű idő volt, ami lehetővé tette, hogy a hölgyek másodsor vegyék fel szép ruháikat, amelyeket a versenyek ünnepeire készítettek. A tribünökön csak egy hemzsegett a nép.

A diszfelvonulás után, melyet egyhangú lelkesedés követett, a közönség csoportokba oszlott s a tisztek — legalább azok, akiknek nem kellett a legénységet visszakisérni — hódolatteljesen közeledtek a többi hölgyek, meg főnökeik leányai felé.

A prefet, aki hosszabb ideje beszél egy hivatalnok társával, látván közeledni Verdeltin tábornokot, amazt elhagyta s ehhez csatlakozott.

— Jó reggelt kedves tábornok, jó reggelt. Örvendek, hogy kezet szoríthatok önnel.

— Ah! Duclouy ur! Hogy van? És kedves neje?...

— Köszönöm jól... Szép napunk van a szemléhez, ugy-e?...

— Kegyetlen a meleg...

— Ne bántsa... Katonáinak fegyverei bámulatosan csillognak... Tudja e, hogy az ön ezrede remek?

— Persze... persze... szemre való... Ön is fogadja bókjaimat... gyönyörű közönség!

— Ön nagyon jó... derék nép. Hosszabb ideig marad városunkban?

— Sajnos, lehetetlen. Holnap vissza kell térnem Párisba. A katonai iskolában várnak.

— Véghetlentül sajnálom... Hanem ma szerencsételt ebédre a prefecturában, ugy-e?

— Oh! Ezerszer köszönöm, kedves Duclouy... Félek, hogy indiszkrét lehet...

— Egy cseppet sem, igen lekötölezz...

— De nem, valóban lehetetlen, ilyen állapotban, porosan, régi egyenruhámmal.

— Még csak az kellene, hogy valami parádét csináljon. Egyedül leszünk, a feleségem meg én. Siessen a szállóába, keféltesse egy kicsit le magát. Okvetlenül számítnak önre.

— Így hát nem utasíthatom vissza... A viszontlátásra.

A prefet, elválva Verdeltin tábornoktól, szerencsétlenségére találkozott a pénzügyigazgatóval, ki feltartóztatta egynegyed órára. Azután a községtanács elnökével, ki valami kisebb jelentőségű helyi ügyet adott neki elő. A maire, ki már régóta leste, amint szabad lett, elmesélt neki egy középserű fontosságú statisztikai adatot. A törvényszéki elnök egy szellemes megjegyzését kellett meghallgatni, s csak miután az iskolák igazgatójával is végezett, érkezhett el a prefecturára.

Haza értekor hetet ütött az óra. Fel volt már terítve s Duclouy asszony már türelmetlenül várta.

— Emil... szóllott, meghalok az éhségtől... gyorsan üljünk már asztalhoz.

— Megmosom a kezemet s akkor a tied vagyok. Addig különben tálalhatnak.

A prefet és neje vigan és jó étvágyal költöttek el ebédjüket. Ebéd után a dohányzóba mentek, Duclouy ur rágyújtott egy pompás Havannára, neje pedig kézimunkához fogott.

Nyolc óra. Kivülről esengetés hallatszik.

— Bizonyára látogatás, mondá az asszony.

— Keress kérlek, valami süteményt, felelt a prefet. Amint ezeket mondá, belépett az inas.

— Prefet ur, egy ur várakozik a szalonban.

— Eh! Hát mit akar az az ur?

— Nem tudom... Nagyon ki van öltözve, a bajsza kifenne, tisztnek látszik...

— Szent Isten! kiáltott sápadtan a prefet, no én ugyan szép dolgot mivelttem.

— Mi az, mi baj? kérdé az asszony.

— Az, hogy találkoztam Verdeltin tábornokkal, meghívtam ebédre... és ezt szépen elfelejtettem... Hanem 8 órakor se szokás ilyen helyre ebédre jönni.

— De Párisban ilyenkor ebédelnek.

— Végre is mit tegyünk?

Mai számunkhoz melléklet van csatolva.

Szombathelyre Emmsből, a hova torokbaja vitte. Hangja még kissé fátyolozott ugyan, állapota mindazáltal örvedetesen javult.

Helyi és megyei hírek.

Alispáni látogatás. Schmausz Endre alispán az Ó-Kanizsa-Martonos között a Tisza rombolása következtében újonnan készített ut és zsilip átvétele s az indóházig létesítendő ut megállapítása tárgyában aug. hó 28-án Ó-Kanizsára érkezett. Fogadására az elüljáróság s a község intelligenciája számos kocsin a horgosi állomáshoz hajtatott, önagsága azonban az új menetrend következtében nem jött meg Horgosra, hanem kénytelen volt Szabadkáról kocsin jönni Ó-Kanizsára s az eredménytelenül Horgosról visszajövő sokaság meglepetésére szemközt ment Martonos felé az ut s zsilip átételére. A plébániára szállt, tiszteletére az önkéntes öntözők fátylaszenét rendeztek, mely alkalommal Here Ede üdvözölte őt. Fátylaszene után bankett volt a nagyvendéglő dísztermében. 29-én Zentára utazott.

Személyi hír. Sziget-szent-miklósi Bakonyi Károly honvédezés, dandárparancsnok, csőtörtőzőkön a délutáni vonattal városunkba érkezett. Pénteken szemlélet tartott a honvédszázalaj fölött. Szombaton már a szabadkai zászlóaljat szemléltette meg.

Athelyezés. János Mihály Máté, apatini kir. járásbírósi albiró, a bajai kir. járásbíróshoz hason minőségben áthelyeztetett.

Kinevezés. Stringovics Béla, szabadkai törvényszéki joggyakornok, a szabadkai kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezetett ki.

Kinevezés. A zombori pénzügyigazgatóság Petonszky Imre adóhivatali díjtalan gyakornokot, a kulai adóhivatalhoz ideiglenes minőségű VI. osztályú adóosztályt nevezte ki.

Hírek az érseki egyházmegyéből. Megválasztották és egyházközségileg megerősítették: Dobokay János és Göbölös Ignác Moholyon tanítóknak, — Brandt József Báthmonostoron kántortanítóknak, — Mácsay Ferenc Tiszakálmánfalván kántortanítóknak, — Vrabely Gyula Kunbaján tanítóknak és — Jelinek Béla Bukinban kántortanítóknak.

Honvédeink szombaton mentek Szabadkára, reggel 7 óra 25 percek indult a külön vonat, mely a zászlóalj összes legénységét, tisztikarát, a zászlóalj- és és századpodgyásokat szállította. A zászlóalj Beőse Gyula százados-törzstisztjelölt parancsnoksága alatt áll. Az indóházhoz a helyben lévő cs. és kir. tisztek is kivonultak, hogy bucsut vegyenek a honvédtisztikartól.

Huszárok állomása. A cs. és kir. 4. huszárezred állomása a következők: I. század Kerynaja, III. Cserevka, IV. Kula, V. Szabadka, VI. Baja; a II. század már második éve, hogy Boszniában van.

Plébánosi beigtatás. Ó-Kanizsáról írják: Rég nem látott Ó-Kanizsa falai között oly sok és díszes vendéget, mint f. hó 23-án főt. Márton Mátás ó-kanizsai róm. kat. plébánosnak beigtatása alkalmával. Majorossy János ő mélt. felszent. tinnini püspök, ki a beigtatói tisztelet, mint az ünnepeitnek rokona végezte s ez által az ünnepeitnek fényét nagyban emelte — még 22-én d. u. 4 órakor megjött a vonattal, kinek fogadtatására összegyűlt a község színe-java, hol ő méltóságát a hitközség világi elnöke Kosztyik János gyógyszerész üdvözölte rövid beszédben, mint a községnek második ízbeni kedves vendégét, mire ő méltósága elragadó szeretetreméltósággal köszönte meg a szíves fogadtatást. Részben ő méltóságával, részben másnap jöttek az ünnepeit: Appel Ede apát zentai plébános, dr. Valihora Ágost érseki titkár, pápai kápl. Opitz Sándor c. kanonok adai plébános, Fonyó Pál ó-becsei plébános, egyházi író, Mezey Ignác miskai plébános, Kriszóczi Tinód szegedi gvardián, Virág István képzőintézet tanár, Habram János martonosi, Pákolicz J. horgosi, dr. Névény Sándor adorjáni plébánosok, Milassin Antal szabadkai földbírtokos, Horváth József a kalocsai kath. legényegylet pénztárosa stb. stb. Az ájtatos hivatással megtevélt templomban ő mélt. ékes beszéde kíséretében felolvastatták a joghatósággal való felruházást tartalmazó érseki levél, majd átadták a kulcsok és az evangélium könyv s a hivatalos aktus befejezése után főt.

Márton Mátás plébános meghatott hangon mondott ékes beszédet, melyre igen sokáig emlékezni fognak azok, kik szerencsések lehettek hallani. A beigtatást valóban nagyszerű — 148 terítékű — lakoma követte. A 3-ik fogásnál állva hallgatta végig a közönség ő méltóságának a pápára mondott áldomását. Ez ünnepeit tartásával — úgymond — fűi kötelességének tartja poharát emelni annak egészségeért, ki a kat. világegyetemet kormányozza, atyai szeretettel és bölcseséggel, érti a pápát, ami szentségek atyánkat, — kívánja, hogy az Ursten az összes kath. világ öröme, a kath. egyház dicsőségére és az emberiség üdvösségére, javára igazán sokáig — egészében és jöletben — éltesse. (Hosszas éljenzés.) Ezután főt. Márton Mátás pl. szolt a felállt közönség viláros éljenzése közepette a következőleg: Mélyen t. vendég-koszoru! Ha hazánk történetének vérrrel hintett s babárral megkoszorozott lapjain végig tekintünk, annak minden lapja és sora tanúbizonyságot tesz arról, hogy a magyar nép az ő királyát mindenkor egész a rajongásig szerette s véret, életét kész volt áldozni érte; a magyar emberrel a király szeretet tökéletesen össze van forrva s annál inkább össze van forrva ezen szeretet a magyar szívével, hogy ha szt. István koronáját olyan király viseli, mint a mostani dicsőséges uralkodónk I. Ferenc József, (szünni nem akaró lelkes éljenzés), ki ugy a munkásságban, mint a törvények tiszteletben tartásával mindenek előtt ragyogó és követendő példányképtül szolgál. A mi koronás királyunkra, a királyok díszére emelem poharamat s kívánom, hogy az Isten a legelső magyar embert, ami kedves, jó királyunkat sokáig tartsa meg! (Az éljenzés lecsillapultával a zenekar a himnuszot játszotta.) Appel Ede apát pl. ő mélt. Majorossy János püspököt s rokonát, — az ünnepeit hősét főt. Márton M. pl. életi szokott ékes hangjával. A mint trültek az üvegek, azonképen szaporodott az inspiráltak száma, s az összes beszédek legjezése több gyorsított vett volna igénybe. Megemliteni való, hogy felköszöntés mondatott ő mélt. Mayer Béla c. püspök érseki helynökre. Ó-Kanizsára, mint kegyurra; a pléb. édes anyjára, Kosztyik János gyógyszerész, világi hitközs. elnökre s Szerdahelyi János, valamint dr. Roxer Gyula, Here Ede földb. s Popovits Szimó aljegyző által a plébánosra; Nagy Lajos a három gányó papról emlékezett meg stb. stb. Este 8 óra után ő méltósága Majorossy János püspök — és főt. Márton Mátás plébános tiszteletére impozans fátylaszenét rendeztek. Vendégeink csak másnap aug. 24-én távoztak el s a pályaházhoz a nép sokasága által kísértettek ki.

Az adai földmives iskola folyó évi záró vizsgái augusztus hó 30-án voltak. A kik a végzett növendékeket alkalmazni kívánják, sziveskedjenek az iskola igazgatóságához fordulni. — A jövő tanévre részint ösztöndíjas, részint fizetéses hely még hat van, a kik mint tanulók felvételt kívánnak, forduljanak ez iránt az iskola igazgatóságához.

Az ó-kanizsai ő. t. zászlója. Kranner János helyi nagyvendéglős ifju ő. t. együletünknek 300 frton egy gyönyörű zászlót vett, melynek felszentelése szept. hóban fog megtörténni. A zászlóanyja ő nagysága Wagner Mária ifj. Tóth József főparancsnok neje pompás szalagot rendelt a zászlóhoz.

Csudagyerek. Karavukovai levelezőnk írja, hogy náluk közcsodálkozás tárgyát képezte egy újszülött, kinek egy-egy kezén hét, lábán pedig nyolc ujj volt. Levelezőnk megjegyzi, hogy a szegényből kitűnő flótás lett volna bizonyul — 14 lyukat tudott volna befogni egyszerre — ha két napi rövid élet után a más világra nem költözött volna a csudagyermek.

Öngyilkosság. Szabadkán a „Pest“ szállóban egy ismeretlen uriember a napokban revolverrel szíven lötte magát. Állítólag az újvidéki selyemgyár tisztviselője volt az öngyilkos.

Szökevény huszár. Egy fiatal embert fogott el e hó 29-én a szegedi rendőrség, éppen midőn egy kocsirolt egy csomó ruhát akart elemelni. Bevittek a főkapitány elé, ahol elmondta, hogy őt Hajós Péternek hívják s hogy három hónap előtt megszökött a Baján állomásozó huszár-századától s azóta lakás nélkül tengődik Szegeden. A legénynek vallomása igen gyanus, mert sok pénze volt mindig s erre nézve azt mondja,

hogy szeretője, valami Német Julcsa, adogatja neki, ki vele együtt szökött meg Bajáról. A leányt azonban fölhalálni nem bírták s nagyon valószínű az, hogy a fiatal ember egész vallomása mese és hogy valami rosszban sántikál.

Esküvő. Schroft Jakab, bajmoki tanító, mult szombaton vezette oltárhoz Vrabely József, nyugalmazott tanító leányát, Mariskát.

Az ó-kanizsai műkedvelők előadása. Ó-Kanizsán a nagyvendéglő dísztermében az ottani bucsu vasárnapjára, 1891. évi augusztus hó 30-ra, a műkedvelők előadásra tüzték ki a „Cseese Panna-cimű énekes népsziművet. Személyek színlap szerint: Donnerblitz Áron csaplóros: Gajó István ur. Dávid, fia: Csizsár József ur. Rezgő Dömötör, számadó juhász: Kossányi Nándor ur. Juliska, leánya: Ugrin K. Tereznő. Cseese Panna, csaplórosné a szennyes csárdában: L. Ocskay Rózsika ur. Márton, mindenese: Zöldhegyi Béla ur. András fia, kocsis: Böresök János ur. Borda Mihály, juhászbojtár: Ocskay Gyula ur. Bokor Erzsike: Zöldhegyi Erzsike k. a. Pattog Bálint, parasztagada: Kovács Lukács ur. József, fia: Czérna Jenő ur. Könyök Tamás, falu bírja: Pfeiffer István ur. Ragyas Pista, kisbíró: Szabados Dezső ur. Babajkó, vén klarinétos: Ocskay Miklós ur. Csényő, kontrás: Grünfeld Ernő ur. I. Esküdt: * * * II. Esküdt: Kálmán Gyula ur. Zsuzka Panna szolgálója: Zöldhegyi Anna k. a. Barna Peti, somogyi betyár: Mach János ur. Czékla Péter: Laczko Sándor ur. Mátás, parasztleány: Böresök József ur. Népség, katonaság. Történik: Fehér megyében 1878. nyarán. Az I. és II. felvonás között 3 havi időköz van. Előadás után táncvigalom következett.

Gyakori tüzesetek. A bajmoki nép két hétnek előtte örömmel dícselkedett, hogy nem hiába vannak Bajmokon az idén rendőrök, de nincs is tűz, ami Bajmokon ritkaságok közé is tartoznék, hogyha az utóbbi két hétben öt tüzeset elő nem fordul. Bajmokon még egy nyári szezon sem mulhatott el, hogy ez idő alatt 3—4 ház, s hozzá 2—3 kazal gabona el nem égett volna. Az idén is gabona nem égett ugyan, de helyette három háznak nádfedele teljesen porrá égett és kettőnél pedig ezer a szerencse, hogy jókor vették észre és sikerült a tüzet elfojtani, különben, ha ezek is leégnek, a minő szélvihar uraltott — bizony a fél község is leégett volna. Nem jó előre dícselkedni.

Az ó-sztapári pusztá. Az Ó-Sztapár község tulajdonát képező s „Pusztara“ néven ismert ingatlan elárverezték. Terve volt véve, hogy több apró parcellában adassék el s lehetőleg sztapáriak vegyék meg azokat. Ily ajánlatok azonban nem érkeztek be az árlejtésre. Az egész birtoktéstert — egy tagban — 650,000 frtot ajánlott a karlovici szerb nemzetű alap s a „pusztá“ most már minden valószínűség szerint ennek a tulajdonába megy át.

Halálozás. Szabadkáról vették a következő gyászlapot: Milkó Salamon és neje szt. Hacker Leonóra fájdalomtól megtört szívvel jelentik feledhetetlen fiúknak Milkó Ignácnak a „Milkó Salamon és Fiai“ cég beltagjának augusztus hó 28-án, déli 1 órakor, életének 35. évében, hosszas betegség után bekövetkezett halálát. Elhunytát vigasztalhatlan szülein kívül siratják szerető testvérei: Milkó Lajos, Henrik, Janka férj. dr. Machold Miksáné, Mór és Izidor, továbbá sógora dr. Machold Miksa és nagyszámú rokonság. A drága halottnak földi maradványai f. hó 30-án délelőtt 1 órakor fognak a helybeli izr. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Szabadkán, 1891. évi augusztus hó 28-án.

Albetegok. Néhány világyáró csavargó ugy el meg munka és gond nélkül, hogy betegségét szünelve az ország különböző kórházbaiban apottatja magát. A belügyminiszter egyszerre öt ilyen ingyenélőre hivta föl a hatóságok figyelmét, oly utasítással, hogy az illetőket ne engedje fölvenni a kórházba, mert illetőségi községük nem fogja utánuk megtéríteni a gyógydíjakat.

Meglőtt pásztor gyerek. Lapunk egyik közel mult számában említve volt, hogy Katymáron egy községi rendőr agyonlőtt egy pásztorgyereket. Multkori hírtünk szerint ez ugyanis kötekedni kezdett a rendőrrel, midőn utóbbi figyelmeztette őt, hogy az őket megtámadó komondorokat tartsák vissza; mire a rendőr rá fogta puskáját s nyomban le is lötte. — Eme hírtükre

— El kell őt fogadnunk, ez alól ki nem bujhunk. Jean, mondja a szakácsnak, hogy jöjjön fel. Egy pár pillanat mulva ott volt a fehér tarkós szakács.

— Francois, szól az asszony, egy ebédet kell készítenie.

— Érttem asszonyom.
— S jó ebédet, tette hozzá a prefet.
— Három személyre.
— Igen, asszonyom.
— És gyorsan, Francois, gyorsan.
— Érttem, prefet ur.

A prefet és neje a szalonba mentek. Verdélin tábornok neki pirulva, fényesen, lihegve emelkedett fel gyorsan helyéről.

— Ezer bocsánat asszonyom, elnézésüket kedves Duclosy...

— Nincs miért, mondá az asszony, hiszen nem vagyunk mi vidékiek. És még csak nyolc az óra.
— Valóban zavarban vagyok...
— Tudjuk, mondá a prefet, hogy ön Párisban nem szokott 8 előtt ebédelni.

— Oh! Duclosy.
— Valóban, folytató az asszony, férjem, midőn megmondta, hogy őt meghivta ebédre, a lelkekre kötötte, hogy nyolc előtt... Ugy-e Emil?

— Teljesen igaz... S megvagyok győződve, kedves tábornok, hogy annak dacára még mi leszünk késedelembe, mert az ebéd egy jó negyed óra előtt nehezen lesz feltálasza.

— Mit egy negyed óra! mondá mosolylyal az ajkán, a tábornok.

A prefet, neje s a tábornok beszélgetni kezdtek. Duclosy ur szellemes, a neje szeretetreméltó, vendéglik udvarias volt.

Félkilencor jelentették:
— Asszonyom találva van.

A tábornok tiszteletteljesen nyújtotta karját a bázis-asszonyoknak. Az ebédőbe érven, asztalhoz ültek, csend-

ben, mint ahogy ez nagyuri társaságokban szokás. Csak az izletes levelessé megtöltött porcellán tányérokhoz vezető kanalak zörgése hallatszott.

A szakács valódi csodát művelt. Fél óra alatt olyan pompás és izletes ételapott állított össze, az inyenc tábornok kétségkivül a legnagyobb odaadással adózott volna, ha nem tartja őt vissza a félenkség s az illem.

— Még egy kis pisztrángot, tábornok.
— Lehetetlen, kedves Duclosy, túlsokat ettem az osztrigából.

— Ön egy képmutató, hiszen alig nyult hozzá, ne hagyja magát kértetni, nincs több semmi,
— Engedelmeskedem asszonyom, ha ön is velem tart.

— Hisz látja, hogy repetálok.
— Es ön Duclosy... Az ördögbe is, ön nem eszik semmit... Egy kis pisztrángot, ha nem fog megártani.

Szegény Duclosy kénytelen volt hozzálátni. Az egész ebéd elég vigan folyt le, mindazáltal kissé feszélyezve. A tábornoknak minden fogásból kétszer kellett enni; hiába akart visszavonulni, a ludmáj ellen intézett első támadás után, újabb rohamot kellett intéznie; hasztalan tágitott nagy kinnal egyet a fényes szíjjon. De azért mintha sejtette volna a háziak különös helyzetét, gonosz élvezetet talált abban, hogy őket is kényserítette az ebédre.

Egy pár percre a kávé után, a tábornok, kipirulva, igen jóllakva láthatólag kényelmetlenül érezve magát, visszavonult, a nap fardalmait adván okul. Alig hogy eltávozott, a prefet és neje dult vonásokkal, vonagló tekintettel mindegyik egy karszékebe esett, csengettek s elhaló hangon kértek két eszéke kamilla théat.

A tábornok lassu lépésekben haza felé tartott s csak ezt hangoztatta:

— Iszonyu helyzet.

Egyebánynapra rá a prefetnek Párisba kellett utazni. Megérkezése után való napon a boulevardokon találkozott Verdélin tábornokkal.

— Jó reggelt kedves tábornok, kiáltá már messziről... Hogy van, mióta nem volt szerencsénk önt láthatni?

— Ah! Duclosy ne is beszéljen erről... kutyául vagyok... Ebédre hívtak akkor ugy-e? Nos tehát én elféjtkeztem erről... Megebédeltem a szállóban... Nyolc órakor oda jöttem, azt gondolva, hogy már távoztak hazulról. Önök vártak s így nem mertem szólani. Megértheti tehát, két ebédet egymás után... A második alig akart lemenni.

— Lám! épen ugy mint mi, szólott szelesen s megfeledekezve magáról, a prefet.

Cigány mellett.

Húzza, húzza! Én Istenem

Milyen jól is esik nekem,

Ha a szívem elnehezül,

Ha egy könnyem leleperdül...

Ingó fák közül egy csillag

Rezgő fénynyel kikacsingat,

Most meg villámlo sugárral

Égről le a földre szárnyal.

Nekem is volt egy csillagom,

Most is sirva siratgatom!

Rám ragyogtál, lefutottál,

Mint a többi, olyan vottál.

... Sir a vén fa, csak ugy zokog,

Benne talán szív is dobog.

Olyan megszállt, olyan szegény,

Olyan árva mint az enyém.

Vértési Gyula.

Melléklet a „Bácska“ 67-ik számához.

vonatközleget most helyreigazító sorokat kaptunk Katy-márról, melyszerint, az illető közszolgálati rendőr sem nem akarta agyonlőni a fiút, sem rá nem fogta a fegyverét, de még csak nem is kötekedett velük a pásztor fiú. Hanem a puskát véletlenségből szűlt el; a midőn ugyanis a rendőr leült, annak kakasa a szíjzathban akadott meg s így történt a szerencsétlenség. A pásztorfiú társának vallomása se tesz említést a szándékosságról, de a bene jegyzőkönyv is kizártnak tartja azt. — Multikori hírtünk elegendő tekintélyes forrásból eredt ugyan, mindazonáltal helyt adunk a helyreigazító soroknak is. A való kikutatására a bíróság megette a kellő lépéseket, s mi jobban szeretnők, ha a kiderítendő tényállás inkább a helyreigazító soroknak felelne meg, mint előbbi hírtünknek.

Vásár. Alulírott előjáróság által ezennel közhírré tétetik, hogy a pacseri országos vásár folyó évi szeptember 13-14-én fog megtartatni. Pacsér, 1891. évi augusztus hó. Biczó Lajos, bíró. Bogyó Ödön, jegyző.

Megölte a sertést. Csantavéren nagy szerencsétlenség történt a napokban, melynek egy kis leány élete is áldozatul esett. Osvár István, csantavéri gazda 10 éves leánykájára és 7 éves fiacskájára bízta disznóit az őrzését, míg ő, felesége és béresei bementek a hetipiacra. A leányka őrzés közben leült testvérével játszani, miáltal a sertések a szomszéd disznóival összekapott. Időközben Osvár öreg disznója összekapott a szomszédjával, a kis leányka észrevéve ezt, odasietett és ellájtotta disznójukat, mire a szomszéd vad sertése a leányka után szaladva, a hátán úgy megarapta, hogy ott összeesett és minthogy nem volt jelen semmi segély, rövid, kínos szenvedés után meghalt a szerencsétlen árattalan teremtés.

Tűzeset. Baracsán Csontos Andor földbirtokos szerűs kertjét a napokban felgyújtották. A sziporkák lángborították az összes gazdasági épületeket, Csontos lakóházát és néhány más gazda házát. Valamennyi porig égett. A kár meghaladja a százezer forintot.

Tűzoltó-szállítás. A megyei központi tisztviselő részére szükségelt tűzoltókat a folyó évben Rohm Károly és fia zombori kereskedő cég vállalta el.

Amerikai hagyaték. Valamikor jó régen ki-költözött Ruzsits László bajai szücsmeister Amerikába, a hol elég jó módot teremtett magának. Nemrégiben meg is halt odakünn az újláiban s most értesítés jött Bajára, hogy a newyorki szücsmeister a bajai kórháznak 5000 dollárt hagyományozott. Hasonló hagyományban részesült a bajai gör. kel. szerb hitközség is.

Dankóék a szultán előtt. Dankó László bajai zenekara azon kifizetésben részesült, hogy mult hó közepén ismét játszhatott a török szultán előtt, ki annyira meg volt elégedve, hogy a zenekar tagjait a császári palotában megvendégeltette. Husz fogásból állt a vacsora, magyar bort is kaptak hozzá (villányi vöröset és tokaji aszút), a pecsenyéhez pedig francia pezsgőt. Képzeltetni cigányaink annulását bmulását, midőn a teat tönör aranyból készült eszékben szolgálták föl! Ugyancsak Dankó zenekara játszott az Ofelsége a magyar király születésnapján a konstantinápolyi nagykövetség által a Bosporuson, a Lloyd-társaság egy hajóján rendezett lakoma alkalmával is.

A városi szegények dohánya. Jó dolgunk lehet a városi szegényház lakóinak! Néha-néha, de csak nagy ritkán, kénytelenek végig sópörni az apatini utcát, ami magában véve egy kis sórakozást is képez munkátlan napjaikban. De hát ezt nem is irigylik meg tőlük mások, pl. a városi drombók, kétségkívül megirigylik azt, hogy tömördek sok és jó dohányuk lehet ezeknek az embereknek. Mert a sóprés fejében aztán a kórház apóloja, Agotai, sorra pumpolja a szegények nevében az apatini utca lakóit. Bejárja ugyanis az utca minden házát és mindenütt kér 30 krt „dohányra a városi szegények számára”. Nem tudjuk, megkapja-e mindenütt, de ha csak a felénél kapja is meg, tömördek sok dohányuk lehet a — szegényeknek.

Csantavéren a sertések között az utóbbi időben erősen pusztít az orbánc. A elmúlt két hétben az elpusztult sertések száma a 600-at is meghaladja.

A négykrajcárosok bevonása. Az állam-pénztárak utasítva vannak, a hozzájuk érkező 4 kros-pénzdarabokat az általános forgalomba ki nem adni, hanem a központi állampénztárba beszállítani, ahonnan aztán a főpenzverő hivatalba szállítják azokat és beolvasszák. Egyelőre az egykrajcáros pénzdarabokkal helyettesítik azokat. Hogy később mit tesznek velők, eddigéle nem tudjuk.

Leesett a vonatról. Szombaton délután a Ns.-Militicsról jövő 7604. sz. vonat mozdony-vezetője Ns.-Militics és Zombor között, körülbelül az ut közepén, leesett a vonatról s teljesen összeesztizta magát. A szerencsétlen ember föl akart menni a fékezőhöz, miközben a szel port csapott szemébe, elszedült s a lépcsőkről lezuhant. Az utána következő kis teher vonat szedte őt össze. Elettben maradásához alig van remény.

A zombori m. kir. állami főgymnáziumban a tanulóknak az 1891—92. tanévre való felvételei szeptember 1., 2. és 3-án eszközöltetik, még pedig: a) az iskolai, b) a születési és c) elöl, illetőleg újraoltási bizonyítvány alapján. Szeptember 4-én lesz a „Veni Sancte”. Az oktatás kezdetét, a tankönyveket stb. illetőleg a tanulókat a felvételnél nyerneki utasítást. A felvételi, javító- és pótvizsgálatok napjai: augusztus 30. és 31-ike. Az egész évi tandíj 24 frt; az I. félévi 12 frt a felvételnél fizetendő. A felvételi díj 3 frt; Értésítői díj 50 kr, ifj. könyvtári díj 50 kr. — Az V. osztályba belepülő tanulóknak szülője (gyámja) köteles a felvételt alkalmával — az 1880. évi 23., 583. sz. alatt kiadott közp. rendtartás 7. §-a szerint — kijelenteni: vajjon fia (gyámoltja) az 1890. évi XXX. t. c. értelmében fogja-e tanulni a „görög nyelvet és irodalmat”, avagy a törvény 2. §-ában megnevezett más tárgyakat, melyek a következők: a) a magyar irodalom bővebb megismerése, kapcsolatban a görög remekirők ismertetésével, magyar fordításban, s a görög irodalom és művelődés alapvonala; b) a rajz (mértani és szabadkézrajzi elemekkel). E tantárgyak az illető tanulóra nézve kötelezők s azokban való előmenetele a többi rendes tantárgyakban tanúsított előmenetelével egyenlő értékű beszámítás alá esik. (Törv. I. § a.) Azon tanuló, a ki „a görög nyelv és irodalom” helyett ezekben a tantárgyakban (2. §) nyert rendes oktatást, habár le is tette az érettségi vizsgálatot, a tudomány-egyetemnek hittudományi

karára vagy nyelvészeti, bölcsészeti és történelmi szakosztályaira nem bocsátható (5. §) Ha azonban a „görög nyelv és irodalom”-ból pótló érettségi vizsgálatot tesz s azt sikerrel kiállja, az egyetemnek bármely karára felvehető (1883. évi XXX. t. c. 26. §) — Zomborban, 1891. augusztus 26. Gerevics Gusztáv a zombori m. kir. állami főgymnázium igazgatója.

Középkereskedelmi iskolai felvételi értesítés. Az 1891. tanévre a beiratások szeptember hó 1., 2. és 3-án eszközöltetnek. Ugyaneznap fognak a felvételi és javító vizsgálatok is megtartatni. A középkereskedelmi iskola első osztályába oly tanulók vétetnek fel, kik a gymnasium, real vagy polgári iskola négy osztályát sikerrel végezték el, — vagy pedig azok, akik legalább 14 évesek s az említett iskolák négy alsó osztályában előadott tananyagból jó eredménnyel tesznek felvételi vizsgálatot. Az intézetet a nagyméltóságú belügyminiszter ur — a vallás- és közoktatásügyi miniszter urral egyetértőleg — 1890-ik évi január hó 5-én kelt 80816. ex 1889. sz. rendeletével a közép iskolákkal egy rangba helyezte, a nagymélt. honvédelmi miniszter ur pedig, egyetértve a cs. és kir. közös hadügyminiszter urral, 1890. évi ápril 22-én kelt 17720. sz. rendeletével az egy évi önkéntességi kedvezmény tekintetében a főgymnasiumok- és főreáliskolákkal egyenjogositotta. A zombori középkereskedelmi iskola tehát egyenlő rangu bármely kereskedelmi akadémia-, főgymnasium- vagy főreáliskolával és formális qualificatio tekintetében is ugyanazon kedvezményekben részesül, mint bármely középiskola. Az intézet III-ik osztályának tanulói a tanév végén a vallás- és közoktatásügyi és a kereskedelmi miniszterek biztosai jelenlétében érettségi vizsgálatot tesznek. Az érettségit tett ifjak a szoros értelemben vett kereskedelmi pályán kívül — a köztisztviselők minősítéséről szóló 1883. évi I. t. c. értelmében — alkalmazást nyervehetnek még a következőképpen: a) a posta szaknál (14. §) mint posta-főtiszt, tiszt és gyakornoki tisztviselő; b) pénztári szaknál (18. §) mint központi állampénztári és adóhivatali tisztviselő, köztörvényhatósági pénztárnok, alpenztárnok, ellenőr, könyvezető, gyámi pénztárnok; állambiztos pénztárnok és ellenőr; c) kezelési szaknál (22. §) mint dohánybevételei felügyelő, dohányárudai, raktári, lottó-igazgatósági hivatalnok; d) zálogházaknál (22. §) mint zálogházi igazgató, ellenőr, könyvelő, pénztárnok, ellenőrzési szántiszt; e) a közmunka és közlekedési miniszterium 1881. évi 16,506. sz. a. kelt határozata alapján lehetnek vasuti hivatalnokok is; f) felvétetnek a tisztí tanfolyamokba; g) továbbá felsőbb gazdasági, erdészeti, bányászati és kereskedelmi iskolai tanári pályára is léphetnek. A helybeli tanulók tandíja 12 frt, a vidékieké 20 frt, mely előleges félévi részletekben is lefizethető. Ezenkívül fizetendő: felvételi díj fejbéren 2 frt, ifjusági könyvtára 1 frt és értesítőre 50 kr. Szegénysorsu, jeles előmenettel tett tanulók tandíjmentességben részesülnek. Minden egyébre nézve az igazgatóság írásbeli vagy szóbeli megkeresésre készséggel ad felvilágosítást, s szívesen ajánl vidéki szülőknek tisztességes családokat, melyek tanulókat teljes ellátásra elfogadnak. A helyek megválogatásánál kiváló gondot fordít az igazgatóság arra is, hogy a fiúk a helyben divó magyar, német és szerb dalmata nyelveket — otthoni társalgás útján is — könnyebben elsajátíthassák.

A zombori általános ipartestület rendkívüli közgyűlésén megválasztott végrehajtó bizottsága folyó évi augusztus hó 25-én tartott bizottsági ülésében, a beszerzendő testületi zászló innepélyes felszentelésére folyó évi október hó 18-át tűzte ki. Az elhalasztás mellett főúrvil szolgál különösen azon körülmény, hogy szeptember hó végén és október elején a kerületben tartandó országos vásárok, iparosainkat hátráltatják az innepélyesség részvételében. A zászlóanyai tisztet id. Husveth Istvánné urnó volt szíves elfogadni. A koszorú leányok és vőfélek fölhívása e hét folyamán fog történni. Ha ki a névsorból és fölhívásból tévesen kimaradt volna, szíveskedjék az ipartestület jegyző hivatalánál jelentkezni, hogy így a végrehajtó bizottság mindenki igényének megfelelően. A végrehajtó bizottság elnöksége.

A cigányügy országos rendezése, mint egy miniszteri leirat igéri, a kűszobón van. Már legközelebb olyan tervvel állnak elő, mely ezeknek a kőborló csapatoknak a további garázdálkodását lebetetlenné teszi. (Erre a rendezésre méltán kíváncsiak lehetünk. Szerk.)

Városi ügyek.

A pénzügyi bizottság ülése. A pénzügyi bizottság mult csütörtökön tartott ülést, melyen tárgyalás alá került a kereskedelmi iskola felügyelőbizottságának javaslata a tanári fizetések felemelése tárgyában. A pénzügyi bizottság végleg nem határozott s visszaküldte a felügyelőbizottság határozatát azzal, hogy vegye a felügyelőbizottság fontolóra, vajjon nem lenne-e szükséges a tanári állások betöltésével az egy évi próbaszolgálat behozni, továbbá, nem lenne-e célszerű egyes tanári állások betöltésénél polgári iskolai qualificatióval megelégedni. Az első helyes és elfogadható cautela; annál szerencsétlenebb gondolat a második, ezzel szemben a magunk részéről határozottan állást foglalunk. Hogy minő állapotokhoz vezetne ez, azt könnyen elképzelhetik, ha figyelembe vesszük azt az abnormitást, hogy ennek folytán egy és ugyanazon jogokkal és kötelességekkel bíró tanári testületben lenne kevesebb fizetéssel és qualificatióval bíró tag. Hogy ez emelje majd a harmoniát s különösen micsoda helyzetbe fogja juttatni a kevesebb qualificatióú és fizetési tantárt tanítványával szemben, azt tessék elképzelni. Hallottunk még egy financoperatióról. T. i. azt mondják, miután a francia és nyelvi szakra igen nehéz tanárt találni, ennek fizetését emeljük fel oly magasra, mint az állami tanároké, tehát ennek adjunk 1400 frtot, a többletet meg-sporoljuk a polg. isk. qualificatióval bíró tanárnál, ki majd 800 frtot kap; a többi tanároknak megmarad az 1,100 frt. Nohát ilyen szépen classifikált tanári karral valóban fontos dolgokat lehet majd mívelni. (A szerk.)

Irodai szerek szállítása. Zombor sz. kir. város gazdasági küldöttsége által ezennel közhírré tétetik, miszerint a város részére szükséges és 1108 frt 87 krral előirányzott irodai szerek szállítása iránt az árlejtés f. 1891. évi szeptember hó 7-én délutáni 3 órakor a város-háza kistermében fog megtartatni. A feltételek és minták a hivatalos órák alatt a számvevőségünél megtekinthetők.

Ruhaneműk és felszerelvények. Zombor sz. kir. város gazdasági küldöttsége által ezennel közhírré tétetik, miszerint a városi szolgaszemélyzet és rendőrök részére szükséges, 2987 frt 50 krral előirányzott ruhaneműk és felszerelvények iránt az árlejtés folyó évi szeptember hó 7-én délután 4 órakor a város-háza nagytermében fog megtartatni. A feltételek és minták a hivatalos órák alatt a számvevőségünél megtekinthetők.

Közgyűlés. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága tegnap augusztus 31-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a következő tárgyak intézettek el: A középkereskedelmi iskolánál megütrült tanári állásra pályázó nem jelentkező, ezen állás, valamint dr. Wlisky Henrik állásától felfüggesztett tanár órái, orádjias tancerek által fognak elláttatni. A tanári fizetések felemelése iránt a közgyűlés nem határozott érdemlegesen, hanem előbb felhívja a felügyelőbizottságot, tegyen javaslatot, vajjon a tanári állások minősítésénél nem lenne-e elég a középiskolai helyett a polgári iskolai tanári minősítés és vajjon nem volna-e a próba év behozandó? A színház szálloda átalakításáról szóló jelentést jóváhagyták, egyúttal pedig még 412 frt 40 krnyi összeg erejéig javításokat rendeltek el. A nagyterem átalakítására vonatkozó lapunk mult számában már közölt javaslatot elfogadták. Több apróbb nyugdíj, földhaszonbér és számadási ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

Zombori impressiók.

(Írta egy itjtárt bornemissza.)

Kíváncsiság, szíves meghívások és a baráti szeretet mágnesé által vonzatva elhatároztuk, hogy vakációra utba ejtjük Zombort. Ketten mentünk. Előleges tanácskozás után elhatároztuk, hogy mint falura szokás, falusi egyszerűséggel fogunk lemenni, a mi pedig nevezett város olynemű hírével illeti, hogy ott a vendégeket egy-két pohár borral megszokták tisztelni, no, — mi majd nem iszunk és megvan.

Barátomat, mint öregebbet és álhatatosabb jelleműt rövid uton kineveztem impressariómnak s aztán nyugodt lélekkel indultunk utnak. Zomborba betérünk egy pár órára. Egyik vonattal jövünk, másikkal tovább megyünk. És a mi fő, nem iszunk. Szóval, teljesen egyetértettünk.

Zomborba, előleges elhatározásunkhoz képest, pürge kalappal, csizmában, kezünkben fokossal állítottunk be, természetesen barátaink nem csekély öröme, bár, mintha azt vettem volna észre, hogy öltözetünk némi feltűnést kelt, sőt vendéglátó barátunk bizonyos rejtett aggodalommal tekintett ránk.

Hazarobogtunk.

Ernő barátunk (ha már leirtam, legyen ez a neve) a mint leendő szállásunkra értünk, legelőször is három dolgot hozott: egy borbélyt, egy-egy pár cipőt és egy elmeorvost. Miután ez utóbbi az ő előbbi aggodalmait némiképen eloszlatta, a két előbbi pedig úgy a hogy tisztára kent, kelfél és porolt bennünket, a viszontlátás örömeinek pedig mindannyian kellőképen és ismételtén kifejezést adunk, elmentünk megtekinteni a város nevezetes — korszmáit.

Még az első tucatnál tarthattunk, mert emlékezetembe erősen bevésődött még egy párbeszéd, mely lelkesült vonalmat ébresztett bennünk a város lakói és azok tehetségei iránt. A szomszéd asztalnál ültek.

Először: Barátom, jőjj el hozzám holnap este vacsorára.

Második ur (egészen komolyan): Nagyon sajnálom édes pajtás, hogy el nem mehetek, mert ma ebéd után feketére vagyok meghíva.

Mi ketten: ??!

Egymást oldalba löktük ugyan, de csak csöndben gondoltuk el azt a fekete kávét, mely azt az urat a másnap este szó vacsorára nézve lehetlenné teszi.

Ezeket elgondolván, utitársam többszöri biztatásainak engedve, mindkettőnk képviselőben, egyhangu helyeslésem közepette kijelentette, hogy mi pestiek levén, a műboron kívül más italt lenyelni képtelenek vagyunk. Ne is erőltessenek, hasztalan. Vendéglátónk iránti tisztelből ugyan megkötöltük a bort, de, miután még ma úgy is tovább utazunk, többet inni nem fogunk.

— Inni mi nem fogunk! ismételtém én és valószínűleg azért, hogy tiltakozásunknak nagyobb súlyt adjak, dudolni kezdtem a nótát:

„Ne töltsetek, ne töltsetek, nem iszom.”

Fenti protestációkat előttem szóló barátom később újra elmondta, de már ekkor az asztalon állva — a nagyobb nyomaték kedvéért.

Erre még jól emlékszem. Hanem aztán...

Halavány lilaszín kód borult rá mindenre s fogadtatásunk programjában most a látományok következtek. Fényes paloták sora vonult el előttem, melyekről sobasem hittem, hogy szeretett hazánk imádott fővárosán kívül máshol is láthatók legyenek, kerettel szolgálva széles fasoron, avenueknek, kiközvezett avenueknek. Gyönyörű, tisztán tartott korzók, ligetek, egy park, — igazi tündérvilág (más publikum nem is jár bele), diszes középületek, iskolák, templomok. Aztán meg az emberek! Igazi testvériség lakik közöttük (nem azért mondom, mert egy-kettő engemet is megisztelt a bruder-pohárral) s a legelőkelőbb társaság sem viseli magán a másútt annyira szokásos góg nyomait. A szalonban, a banketten, az utcán, a kuglizónál, a férfiak s kölygek társaságában egyaránt: mindenütt az a megnyerő, kellemes benyomás lopózik szívünkbe egy-egy látomány után, mit ezek a boszorkánymesterek élénk varázsoztak.

Vagy igaz volt mindez?

Amulatunkban meg nem állhattuk, hogy több ízben könnyek közt töredelmes vallomást ne tegyünk barátainknak, hogy bizony mi ezelőtt unalmas falunk tartottuk ezt az ő szép városukat, most azonban szánjuk-bánjuk tévhitünk.

E közben állítólag elmúlt három nap és három éjszaka. En még most sem hiszem.

Csak arra emlékezem ismét, hogy egyszer egy éjfél tájban felébredek s a mint szjéjtekintek ijedve kapom vissza fejemet. A sötét szobában egy kísérteties fehér alak lépked jobbra-balra tapogatózva és rejtélyes szavakat mormolva. Takaróm alól tiszteletteljes remegéssel meredtem a kísértetre mindaddig, még fel nem ismertem benne — impressariómat.

— Mit csináltsz te itt?
 — Bort adjatok.
 — Meg vagy bolondulva?
 — Bort.
 — Most?
 — Bort.
 — Hisz az előbb dültünk csak ki.
 — Szomjan halok.
 — Hát hiszem — én is.

Közös elhatározással felvertük házigazdánkat és bort követeltünk tőle.

Megriadt. Hátha ezeknek mégis valami bajuk van? Csitított. Magas diplomáciával kezdte, ki akarta fejteni azt, hogy az alvás az emberi test épségére feltétlenül szükséges, példákat hozott fel, hogy egyének, kik makacsul vonakodtak és szüntelenül bor után ordítottak, mint mi, ilyen meg amolyan gyászos véget értek; de logikus levelezésük csak egyetlen replikára indítottak bennünket:

— Bort! Bort!

Nem tudott hova lenni, kirohant s eltküldött borért. Addig is mint az anya a bölcső felett, altató gyermek-danákat dalolt el nekünk addig-addig, hogy a nagy várakozásban elaludtunk, ő pedig teljesen berekedt. Hajnalban már talpon voltunk.

A mint kimegyünk az utcára a „Vörös ökör“ tűnik elénk. Mi az? Kérdi impresszióm.

— Egy koresma, Zomborban, feletem, melyben még nem voltunk.

Ránk jött az ital ördöge. Adhattak bár akármennyit, elég sohase lett.

A vége meg az lett, hogy szomjan távoztunk el Zomborból.

No hát ezek voltak az én zombori impresszióim.

De most már impressziótlal meg impressziótlal a tengeri utra rándulunk vakációzni. Ott talán elérjük azt, a mit a híres Zomborban nem bírtunk elérni.

A MI LEVÉLSZEKRÉNYÜNKBŐL.

Megjött.

Nem is csoda kérem, egy csöppet se csoda! Az a szerencsétlen ember most jött be a faluról, aztán a mi szerkesztőségi levélszekrényünk tévedésbe ejtette, no meg — ami fő — szerelmes is az istenadta. Hát persze, hogy nem csoda! Megtévedt és a haza szánt leveleket a szerkesztőségnek juttatta!

Hát az a zöld bádogdoboz ide van akasztva az ajtó mellé, a kapu alatt. A kapu meg minduntalan tárva-nyitva; az erre járók persze észrevehették a mi levélszekrényünket. És észrevette az a boldogtalan ember is, aki nemrég vonult be az ősi fegyvergyakorlatra és aki meg akarta írni az ő szíve Katicájának is, hogy milyen nehéz az a bornyú, meg milyen fárasztó a sok „súlyba“, „vállra“, „rajvonat“, futólépés“ stb. stb. Meg is írta, el is panaszkolta — kétségkívül — a szíve bűját.

A szerkesztőség „Alabárdosa“ (a kis fullajtárunkat annak keresztelték el a munkatársak) behozza egy délutánon a levélszekrényben lévő leveleket s oda teszi a szerkesztő asztalára. A szerkesztő nagy komolysággal hozzá is fog a levelek átböngészéséhez, de egyszerre csak elmosolyodik.

— Hát ez micsoda? És olvassa egy levél címét. „Adassék ezen levelem az én N. Katicámnak szerelmességgel N.-ben, az alvégen, a Firtli Jánoséknál.“ És nyomban utána kezébe akad a másik levél. „Adassék ezen levelem édes anyámnak, az N. Zsuzsannának, N.-ben, a felvégen, a bírők régi házában.“

Nyilvánvaló, hogy tévedés, de hát hogy jutottak ide a levelek?

Nyomban becitolódik az „Alabárdos“ és kitudódik, hogy egy honvéd-legény dobott be két levelet az nap a szekrénybe, azt hitte a kis Alabárdos, hogy azok csak ugyan a szerkesztőségnek szólnak s úgy küldötte ide valaki általa.

És elmesélte részletesen, hogy a szegény baka beállított a kapu alá, kezében a két bélyeges levéllel, és mert az udvaron a fa alatt nők ültek, hát feléjük fordulva egész tisztességgel összevágta a bokáját, tisztelget és a két levelet beledobta a szekrénybe, azután újra összevágta a bokáját, újra tisztelgett, majd egyet pördült a sarkán amugy katonásan és távozott.

Persze, hogy azt hitte, hogy a leveleket a postára adta. Hiszen az ő falujokban is ilyen szekrény lóg a posta kapujában! Nem csoda ha megtévedt!

— Nesze Alabárdos, szaladj velük a postára, hadd olvassa el a Katica, hogy milyen nehéz az a bornyú, meg milyen komisz az a „marci“, és hadd tudja meg az édesanyja is, hogy aztán ne sajnáljon utána küldeni Szabadkára, avagy Lugosra (mert most már utban vannak) egy kicsit abbul a buza árából, amit most fizetett ki a szomszéd falu árendása.

És így a leveleket mégse adta föl éppen rossz helyen a mi derek honvédlegényünk.

Megyei élet.

Titel, 1891. augusztus 27.

A titeli járás ez idén örvendetes lendületnek indult. — A gazdasági termény jó középszerű, holott rossz termésre készült el mindenki. Leggyengébben fizetett a buza Lokon; Mosorinon és Vilovón, hol az átlag 8—15 kereszt egy holdon; a jól művelt réti földek 20—25 keresztet adtak. A magas ár dacára a kereslet élénk. — Az idén készült el a szabalya-mosorini töltés; ugyszintén a vilovói, mely országút is leand együttal, a hol jelenleg csak kompon közlekedhetni. Ez által több ezer hold lesz ármentesítve és különösen a víz által sokat szenvedett s gazdaságilag ugyszólván tönkrement Mosorin fog nyerni. Ezen gyors munkálatok első sorban gr. Leiningen kormánybiztosnak és a rétkelő bizottság lelkismeretes gazdálkodásának köszönhetőek. — A társulat financiai egy félmillió forint adósság legmagasabb elengedése által lényegesen javultak; a választókerület képviselője rőpiraton tudatta a lakóssággal ezen engedményt, de sajnos elfeledte felemlíteni, hogy a megye élén álló egyének s a szabalyi főszolgabíró is részesei az érdemnek. — Egy idő óta Titelen több tüzeset fordult elő; légeget a kath. templom melletti gubó-beváltó épület; mint értesültünk Bezeredy kormánybiztos ide gubóóló kemenecét számdékozik telepíteni. A polgárok aggódva néznek ennek elébe s hihetetlennek tartják a hirt, mert nem hiszik, hogy a kath. templommal köz-

vetlen szemben a belváros közepén ily közegészségellenes telepet felállítani megengedtetnék. — Mindmegannyi tüzesetnél a helybeli és Michailovics K. szolgabíró parancsnoksága alatt álló tűzoltóegylet derekasau viselte magát, sőt egy emberéletet is megmentett.

A regattaegylet az idén több házi mulatságot rendezett. Egy ízben este lampionokkal feldiszipett csolnakázást rendezett. Gr. Leiningen egy yachtot vett, mely Titelre már megérkezett.

Rapaics miniszteri tanácsos a napokban meglátogatta a titeli járást. — Fröhlich Róbert hírneves régész és Lafranconi Enea pozsonyi mérnök Titelen és környékén régészeti látogatásokat tettek. Előbbi óhaja bebizonyítani, hogy Aquincum II. legiója Szlankamenről származott, melyet előbb Acumincumnak neveztek. — Titelen számos óbudai márványkő van és téglapadozat; Szlankamenen római fürdő, hol a napokban az országot készítésnél egy teljes lovas, lovával egy üregben kiastak. — Lafranconi adatokat gyűjtött nagy művéhez, melyben Magyarország összes tanulmányait fogja leírni. — A helybeli protestáns lelkes a napokban vezeti ol-tárhoz Jausz újvidéki iparos leányát.

Dr.—

Törvénykezés.

Gyermekölés. Özv. Kovács sz. Schusztter Anna szakácsnő, ki ez év április havában újdonszüllött törvénytelen gyermekét megfojtotta, a zombori kir. törvényszék folyó évi augusztus hó 31-ikén tartott végvárgyaláson 3 évi börtönrre ítélte. Vádolt az itéletben megnyugodott, ellenben a kir. ügyész és vádolt védője dr. Goldstein Ignác ügyvéd az ítélet ellen felebbzettek.

A szenttamási mérgekeverő asszonyok szenzációs históriájához a „Sz. N.“ a következőket közli: Ujjab és ujjab iszonyatosságok derülnek ki a sötét bűnbökből, miket a mérgekeverő asszonyok elkövettek. A rémitő emberirtás főmestere Pivnicskiné Tuturov Milica, akinek anyai volt megölni, vagy megöletni egy embert, mint egy hajszálat elégetni. Adta a tanácsokat fiatal asszonyoknak, akik megunták férjeiket: hogy kell azokat lassan kinyújtóztatni édes méreggel, adta a tanácsokat türelmetlen örökösöknek; hogy kell az öregeket elpusztítani. Ez a szörnyeteg asszony, akit ma az újvidéki törvényszék börtönében őriznek jól, mióta rabságban van, egészen megtört és szörnyű vallomást tett bűnéiről. Bevallotta a vizsgálóbíróknak, hogy ölte meg először az urát, hogy szeretőjével háborúlaul élhessen. Adott neki naponként egy kis patkány mérget. Idővel többet, míg végre a koporsóba került. Aztán sorba jött a saját édes anyja. Az is meghalt. Annak nem sok patkánymérget kellett. Harmadik halottja volt a saját édes testvére. Az sokáig kinlódott, mert erős természete volt. A patkány-mérgegél csinján kell banni, hogy a sirba kikészítendő ember, holttestén a mérgezés tüneteit észre ne vegyék. Nagyon derek halottak van ott Szent-Tamáson, a harmadik megmérgezett halott is „természetes halállal“ mult ki. Érdekes annak a részletes története, hogy került ez a szörnyeteg asszony és az ő gyilkos tanítványai az igazságszolgáltatás kezébe. A legutolsó tanítványa volt az emberirtó szörnyetegnek Sasin Ilona szent-tamási asszony, akinek véletlenül lelke volt és megijedt a szörnyű bűntől, amire a mester taníttatta. Sasin Ilona hallotta, hogy Pivnicskiné jó orvosságot tud nagy betegek számára. Elment hozzá és sirva mondta neki, hogy édes anyja 2 év óta nagy beteg, se az orvosok, sem a kuruzsok nem tudják helyre állítani. — Ha csak az a baj? — mondta Pivnicskiné, — adok én orvosságot csak add be neki, meggyógyul attól. — Micsoda orvosság az? — kérdezte Sasin Ilona. — Amitől az én uram, az én anyám és testvérem is jól elaludt, ezt felelte a szörnyeteg asszony és elkezdte a fiatal nő lelkét dolgozni, mit bajlódik a nyomorult, beteg öreg asszonnyal, ölje meg. Szerezen patkánymérget, ölje meg. Mindennap egy-egy csipet, később, ha hozzá szokik, többet is lehet adni itálába, ételbe. Ugy elalszik, hogy soha föl nem trombitálják. Sasin Ilona megrémült és gondolkodott, annak az lett a vége, hogy elment Mátus rendőrbiztoshoz és elmondta neki a történeteket. A rendőrbiztos igen ügyes kelepéct csinált, melybe a szörnyeteg belevitték. Sasin Ilona ugy cselekedett, mintha megfogadta volna a mérgekeverő mester tanítását, elhívatta magához azzal, hogy hozzon hát mérget, mert megkezdi a halál munkáját. A szörnyű asszony elvitte a mérget a tanítványhoz és ott taníttatta, hogy ölje el az anyját. . . . A rendőrbiztos pedig az embereivel a buvó helyről hallgatta a borzasztó előadást. S mikor elég volt, rátörték a gyilkos boszorkányra és elfogták. A bíró előtt örökösen jajgat, a cellájában imádkozik. Azt mondja a szörnyeteg, hogy a halálfelelem gyöttri, tudja, hogy fölakaszják. Bűntársai és tanítványai, akik a méreggel dolgoztak, ezideig tizenegygyen vannak. Ugy hallik, hogy ujjab elfogatásokra is van kilátás.

Megszökött munkások. Zentai illetőségű Kovács Ferenc, Mihálykó Lukács, Horváth András, Antneskó Mihály, Győri Imre, Maró Péter, Lengyel Mihály és Lengyel Ferenc munkások, Mácskovits Titusz szabadtai téglagyárostól munkakönyveikéjük hátrahagyása és 87 frt 12 kr előleges munkabér felvétele után éjnek idején a munkából megszököttek. A zentai rendőrkapitányi hivatal megkeresték, hogy fentnevezett szökevényeket a munka folytatása végett Szabadkára szállítsa vissza.

Egy szabadkai zsivány társaság ült e hó 29-én a szegedi törvényszék előtt. A fővádlottak száma kilenc volt, kik működő tagjai voltak a bandának; ezekhez járul még vagy nyolc bűnségéd, bűnpártoló, orgazda, fölbújtó stb. Most csak bebizonyított tetteikért számolnak és pedig 5 lopásért, 2 rablásért és könnyű testiértésért, azonban rovásukon van még egy rakás, amit nem lehetett eddig kideríteni. Először is a Csepregi Imréné kárára elkövetett rablást és a Szabó Jánosné elkövetett súlyos testiértést tárgyalják. A bandának három tagja, Német János, Béla Bodó András, Hunyadi Bosnyák János ásták ki a Csepreginé tanyaházát, abból 400 frt értékű ruhaneműt és táblasajtokat raboltak el. Német János felesége volt az orgazda. A tettet Német beismeri, azonban Hunyadi és Béla Bodó — ki most tölti Szabadkán 2 évi börtön-büntetését, tagadják. A második rablásban Német helyett Szávoldi Ádám vett részt. Ez mult évi december hóban történt, midőn aláreozottan betörték Kocsis Szabó Jánosné szemalmába, az ott levőket megkötözték s fegyvert fogva rájuk, pézűket elrabolták. Midőn mindent összeszedtek, bucsuzásul Szabó Jánosné alaposan elverték. A törvényszék könnyű testiértésnek

minősítette sérülését, ebbe azonban a 60 éves asszony sehogysem akart belenyugdúni és olyan szembetűnő bizonyítékokat kezdett produkálni, hogy a fiatal jegyző szemérmesemen elpirult, az elnök pedig keményen rendretasította a háborgó panaszoszt. A tárgyalást azonban befejezni nem lehetett, mert a főszivány, Szávoldi nem jelent meg s a tárgyalást elnapolták, addig míg megkértül. A vádlottak közül Hunyadi, Bosnyák, Német János és Béla Bodó vizsgálati fogságban voltak, a többiek: Mészáros-Orvos Mátyást, Bak Ferencet, Bancsik Antal, Moravcsik Terézt és Német Jánosné pedig rendőri felügyelet alá helyezik, nehogy a jó madarak Szávoldi példájára elil-lanjanak.

Közgazdaság.

Meghívás. A szegedi kereskedelmi és iparkamarának folyó évi szeptember hó 2. napján, szerdán, d. u. 5 órakor saját helyiségében (Klauzál-ter, kereskedelmi és iparbank háza I. emelet) teljes ülést tart. Tárgysorozat: 1. A jegyzőkönyv bitelesítésére két tag kiküldése. 2. Elnöki jelentések. 3. Titkári jelentés az iroda tevékenységéről. 4. Interpellációk és indítványok. (A meghívó kiállításág nem jelentettek be indítványt. 5. A kereskedelemügyi miniszter ur 36640. számú leirata a szolgálati és fegyelmi szabályok módosításáról. (A közös bizottság javaslatával.) 6. A kereskedelemügyi miniszter ur 37160. számú leirata, melyben véleményes jelentést kíván Tovarisoza község két országos vásár engedélyezését kéro folyamodásáról. (A közös bizottság javaslatával.) 7. A kereskedelemügyi miniszter ur 39431. számú leirata, mellyel Hódmezővásárhely város kövezet vámdij szabályzatát véleményes jelentéssel végett leküldi. (A közös bizottság javaslatával.) 8. Előterjesztés több apatini kereskedőnek a Mosztonga-ér szabályozását sürgető átiratára. (A közös bizottság javaslatával.) 9. A vidéki nyomdatulajdonosok szegedi országos gyűlésének kérése emlékirata támogatásáért. (A közös bizottság javaslatával.) 10. Az ó-kanisai ipartestület kérése ház-építési részvények aláírásáért. (A közös bizottság javaslatával.) 11. A szegedi ipartestület átirata, melyben az országos vásároknak általában vasárnapokon leendő megtartását kívánja kieszközöletni. (A közös bizottság javaslatával.) 12. Előterjesztés a munkaszüneti törvény végrehajtási rendeletről, melynek módosítását kéri: a) a szegedi borbély és fodrászok; b) a kecskeméti kiskereskedők ipartársulata; c) Patzauer Miksa szegedi regalebélő; d) az ó-kanisai kereskedők. 13. Az elnökség előterjesztése a tisztviselői nyugdíj-alap létesítéséről. (A közös bizottság javaslatával.) 14. A nyugdíj-szabályok tárgyalása. (A közös bizottság javaslatával.) 15. Az elnökség előterjesztése a tisztviselői javadalmazások megállapításáról. (A közös bizottság javaslatával.) 16. Az elnökség előterjesztése a kultagok utazási költségeinek megtérítéséről. (A közös bizottság javaslatával.) 17. Az 1892. évre szóló kamarai költségvetés tárgyalása. (A közös bizottság javaslatával.) — Jegyzet: A nyugdíj-szabályok és az 1892. évi költségvetés tervezete, a kamarai tagok előleges tájékozására, már megküldött azoknak és a kamarai iroda az ülés napjái is készségesen szolgát azokra vonatkozó fölvilágosításokkal.

Vonatkielökedés Szabadka és Szeged között. A m. kir. államvasutak igazgatóságának értesítése szerint f. é. augusztus hó 25-től kezdve Szabadka és Szeged között a Szegedről d. e. 8 óra 15 perckor induló és Szabadkára d. e. 9 óra 22 perckor érkező 7501. sz., továbbá a Szabadkáról este 6 óra 32 perckor induló és Szegedre este 7 óra 40 p.-kor érkező 7506. sz. személyvonatok ismét forgalomba helyeztettek, ellenben a Szabadkáról d. e. 9 óra 51 p.-kor induló és Szegedre d. e. 11 óra 23 p.-kor érkező 7502. sz., valamint a Szegedről d. u. 4 óra 25 p.-kor induló és Szabadkára este 6 órakor érkező 7505. sz. személyvonatok, nemkülönben a f. évi augusztus hó 1-től Szeged máv. és omáv. között közlekedő 7423. és 7424. sz. helyi vonatok megszüntetettek.

Szerkesztői üzenetek.

L. B. Mi nyilatkozatok megfogalmazására nem vállalkozhatunk, ez mindig a nyilatkozó dolga. A multkor beküldött — mint annak idején értesítettük — érthetetlen volt s azért mellőztük. Kár volt azonban be nem küldeni azt helyesebben megkoncipálva, most már bizonyos késő is lesz rá. Egyébként, ha önökön tartja, tessék megírni és a kiadóhivatalnak elküldeni, mert az teljesen személyes éleki levél, csakis a kiadóhivatal hozhatja a „Nyiltér“-ben. A közérdeki részben helyet nem szoríthatunk részére.

Naptár. Szeptember.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
1 Kedd	Egyed a. rem.	Egyed	20 Sámuel prof.
2 Szer.	Abszolon, Jod.	Abszolon	21 Tádé ap.
3 Csüt.	Mansvét	Mansvét	22 Agatonik
4 Pént.	Rozália, Móz.	Roz., Mozes	23 Farkas

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-üggyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN ÁNDOR.

NYILTÉR.*

A „Zombor és Vidéke“ legutóbbi számának nyiltterében egy olyan valótlan, hóbortos, mint, amilyen hazug irka-firka jelent meg, „Egy képviselő“ aláírással, személyem, illetve hivatalos eljárásom ellen.

Az „Egy képviselő“ ur szüralóli valótlan fecsegéseire, csak az a mondani valóm, hogy a képviselő ur? aljas rágalmozó, tudatlan fajánkó.

Bács-Petrovoszellő, 1891. augusztus 27.

Kelemen Mátyás,

köz. bíró.

* Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

7619. sz.

polg. 1891.

Hirdetmény.

Alulírott kir. törvényszék közölni teszi, hogy a Mjllen János és családja, szabadkai lakosok kérelmére az előtt Bács-Almás, majd Apatinban, utóbb pedig Hódsághon működött néhai Antunovits József közjegyző biztosítékának kiadása iránt az 1874. évi XXXV. t. c. 43. s illetve az 1886. évi VII. t. c. 19. §-a értelmében az eljárást folyamatba tette. Ennek következtében előjárt alulírott kir. törvényszék mindazokat, kik az utóbb említett törvény 40-ik §-ánál fogva eme biztosítékra részve igényt tartanak, hogy követeléseiket három hó alatt jelentsék be, mert különben azok tekintetbe vétele nélkül fog a biztosíték kiadása iránt intézkedni.

Zomborban, 1891. évi augusztus hó 27-én.
A kir. törvényszéknél.

Jerkovits Antal,
kir. törvényszéki elnök helyettes.
Mayer Károly,
kir. törvényszéki jegyző.

2622 szám.
1891.

Árlejtési hirdetmény.

Bács Bodrogh vármegye tekintetes törvényhatósági bizottságának 592 kgy. 1891. számú határozata, illetve Ngs. Schmausz Endre megyei alispán urnak. 20167/alisp. 1891. számú rendelete folytán alulírott község előjárósága részéről ezennel közölni tétetik, miszerint Katyvár községhez építetnek átalakítására vonatkozó összes munkálatok a tervrajz és költségvetés alapján a megállapított összegek, mint kiküldési ár mellett **folyo évi szeptember hó 6-án, délután 3 órakor** Katyvár község házában a járási főszolgabíró avagy helyettese közbenjöttével nyilvános árlejtés útján a kiküldési ár 10%-ának készpénz vagy óvadékképes papírokban letétele mellett a legjutányosabban vállalkozónak fog kiadatni.

Fentartja magának a község kizárólagos jogát arra nézve, miszerint az összes munkálatokat a leltött árlejtési összegben árlejtézők közül bárkinek adhatja.

Mirol árlejtetni szándékozik azzal értesítettnek, hogy a tervrajz, költségvetés, árlejtési feltételek a község jegyzői irodában, a hivatalos órák alatt bármikor betekinthetők.

Katyváron, 1891. augusztus 25-én.

Schäfer János, **Marjanovits Tadel,**
jegyző. 2-1 bíró.

6358. szám.
p. 1891.

Hirdetmény.

Az Ó-Szivac községhez tartozó Kis-Sztapáron gyakorolt italmérsi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45,896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség megkísérlésére és az igények tárgyalására határidőül **1891. évi szeptember hó 21-ik napjának délelőtti 9 órája** a kir. törvényszék hivatali helyiségében Szondy Mátás kir. törvényszéki bíró hivatalszobájában kitűzetik, mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, akiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idézetteknek.

A zombori kir. törvényszék 1891. évi augusztus hó 19-ik napján tartott üléséből.

A zombori kir. törvényszék.

504. szám.
1891.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 104. §-a értelmében ezennel közölni teszi, hogy a tekintetes zombori kir. járásbíró 4269/1891. sz. végzése által Gass Antal temerini lakos javára, Hirn István gákovai lakos ellen 300 frt hátralékos tőke, ennek 1890. év július hó 1. napjától számított 8% kamatai és eddig összesen 75 frt perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felül foglalt és 1690 frtra becsült gőzcséplő-gép, kocsis lovakkal álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 6913/1891. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Gákován a község háza udvarán leendő eszközölésére **1891-ik évi szeptember hó 18 napjának délutáni 3 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az előtérzendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1891. évi augusztus hó 24-én.

Styrum,
kir. bír. végrehajtó.

AZ EXELLENT

orsó-cérna vételénél a t. c. közönség kéretik a valódiságot jelző oroszán védjegyre figyelni.

4-3

Irodalmi jelentés.

A TISZAI KORONAI KERÜLET TÖRTÉNETE.

Irta:

DUDÁS GYULA

dr. phil., a Magyar Történelmi Társulat, az Országos Régészeti és Embertani Társulat, a Magyar Heraldikai és Genealogiai Társaság rendes tagja, a Bács-Bodrogh vármegyei Történelmi társulat másodtitkára.

A „Tiszai koronai kerület“ elnevezés alá a multban e vármegye azon része tartozott, mely a mai Martonos, Ó-Kanizsa, Ada, Mohol, Petrovosszelló, Földvár, Túria és Szent-Tamás községek és Zenta r. t. város határterületeit foglalja magában. E szabadalmazott kerület a mult század elején fennállott tiszai határvidékből 1751-ben szerveztetett s attól fogva mint autonóm testület egész 1848-ig szerepelt. Mint szabadalmazott kerület hazánk ilyenmü kerületei között mindenkor speciális és kiváló helyet foglalt el s épp azért multjának tanulmányozása a hazai történet és közjog, nemkülönben Bács-Bodrogh vármegye történelmének szempontjából egyaránt fontos.

Szerző e kerület történetét kívánja fentebbi cím alatt megjelenendő művében bemutatni azon forrástanulmányok alapján, miket az ide vonatkozó irodalom felhasználásán kívül az országos, a volt tiszai koronai districtusi, valamint a Bács-Bodrogh vármegyei levéltárakban eszközölt.

A mű legfőbb 8-10 ivnyi terjedelemmel még a f. év folyamán fog Zomborban 2 forintnyi bolti árral megjelenni, mely az előjegyzőknek utánvétellel küldetik meg.

Előjegyzéseket a nyomtatandó példányok iránt való tájékoztás tekintetéből **folyo évi szeptember hó 30-ig** elfogad

Zombor, 1891. augusztus hóban

Bittermann Nándor,

könyv- és könyvomda-tulajdonos.

3394. szám.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Mélykut községben üresedésbe jött s 428 frt 50 kr havonkénti részletekben fizetendő évi javadalmazással egybekötött II. segédjegyzői állás **folyo évi szeptember hó 15. napján délelőtti 8 órakor** fog választás útján betöltetni. Felhivatnak pályázni kívánók, hogy ezen állás elnyerése iránti s eddigi alkalmaztatásukat, valamint a vármegyei törvényhatósági bizottság által 6/1887. közgy. sz. a. alkotott vármegyei szabályrendelet 9. §-ában előirt képzettségüket igazoló okmánnyal felszerelt kérvényüket hozzám a választást megelőző napig benyujtsák.

Almás, 1891. augusztus 27-én.

Deák Zsigmond,

főszolgabíró.

3-1

Ránay Sándor

úri-szabó

(trigonometriai rendszer).

Ajánlja magát az úri közönségnek ízléses, elegáns és még sem drága munkáival. Zombor

2-2 Árpád-utca 100. sz.

➡ Szabászat tanítására ajánlkozik. ⬅

3393. szám.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Bajmok községben üresedésbe jött s 300 frt készpénz fizetéssel egybekötött községi irnoki állásnak választás útján leendő betöltésére pályázatot hirdetek s választási határidőül **folyo évi szeptember hó 19-ik napjának délelőtti 10 óráját** tűzöm ki. Felhivom pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt s eddigi alkalmaztatásukat igazoló kérvényüket hozzám a választást megelőző napig benyujtsák.

Almás, 1891. augusztus 27-én.

DEÁK ZSIGMOND,

főszolgabíró.

3-1

5. szám.

kzgy. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Csonopla községében betöltendő és a községi pénztárból havi előleges részletekben fizetendő o. ért. 400 frt készpénz fizetéssel és 50 frt lakbérrel javadalmazott német tannyelvű róm. kath. vallású és 1., 2. és 3. osztályu tanítói állásra ezennel pályázat hirdetetik.

A megválasztandó köteles az ismétlő iskolát is külön fizetés nélkül tanítani és állását f. évi szeptember hó 15-én elfoglalni.

Az ezen állást elnyerni óhajtok felkéretnek, miszerint néptanítói képzettségüket, életkorukat, erkölcsi és társadalmi előéletüket, ugy jelenlegi foglalkozásukat igazoló hiteles okiratokkal felszerelt kérvényeiket **folyo évi szeptember hó 8-áig** a róm. kath. egyház kerületi esperesi hivatalhoz Bezdánban a csonoplai róm. kath. iskolszékre címezve annak inkább nyujtsák be, mert a később beadandó kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Megjegyzetetik, hogy ezen állás elnyeréseért női személyek is folyamodhatnak, és a megválasztott esetleges előléptetése esetében öt hold föld haszonélvezetében illetve szabad lakásban, mint fizetésjavításban fog részesülni.

Csonoplán, 1891. évi augusztus hó 24-én.

Deák Andor,

iskolaszéki jegyző.

Mayer Nándor,

iskolaszéki elnök.

2769. sz.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Jankovác községben leköszönés folytán üresedésbe jött s 300 forint évi készpénz fizetéssel egybekötött községi irnoki állásnak választás útján leendő betöltésére pályázatot hirdetek és választási határidőül **f. évi szeptember hó 15-ik napjának délelőtti 11 óráját** tűzöm ki.

Felhivom a pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt s eddigi alkalmaztatásukat igazoló kérvényeiket hozzám, a választást megelőző napig, benyujtsák.

Almás, 1891. évi augusztus hó 27-én.

DEÁK ZSIGMOND,

főszolgabíró.

3-1

Egy jó házból való fiu **tanoncul** felvétetik **Engel Adolf** fűszer- és norinbergi kereskedésében Zomborban (az Elefánt szállodával szemben).

3-2

*** Ódon tankönyvekből nagy raktár. ***

Mindennemű iskolai könyvek, papír, író- és rajzszerkek nagy választékban, jó minőségben és legolcsóbb árakon kaphatók

SCHÖN ADOLF

könyv-, papír- és zeneműkereskedésében
ZOMBORBAN.

Ugyanott könyvek bekötése csinos kiállításban, tartós minőségben, olcsón eszközöltetik.

4-2

*** Ódon tankönyvekből nagy raktár. ***

Iskolai tankönyvek.

Az 189¹/₂-iki tanév kezdetével felhívom a t. szülők becses figyelmét

könyv-, zenemű- és papirkereskedésemre,
hol mindennemű **iskolai tankönyvek, író- és rajzszerkek** jutányos áron kaphatók.
Ugyisint becses figyelmökbe ajánlom

KÖNYVKÖTÉSZETEMET,
hol tan- és egyéb könyvek erős és szép bekötését elvállalom.
Magamat becses pártfogásukba ajánlva, maradok kiváló tisztelettel

KOLLÁR JÓZSEF,
könyvkereskedő,
Zomborban, főtea, Szemző Gyula ur házában.

4-3

Tankönyvek egész vászonba köttetnek.

20954. szám. Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.
alisp. 1891.

Árlejtségi hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye alispánja részéről, a titeli tiszta-dunai töltés fentartási társulat m. kir. miniszteri biztosával létrejött megállapodásokból kifolyólag az újvidék-titeli országútba beeső u. n. vilovai uttöltés helyreállításának és annak a társulat céljának megfelelőleg zárgáttá leendő átalakításának biztosítására ezennel nyilvános **szóbeli és zárt ajánlati** versenytárgyalás hirdetik.

A versenytárgyalás Zomborban **1891. évi szeptember hó 10-ik napján, délelőtti 9 órakor** (csütörtökön) a **vármegye palota kistermében** fog megtartatni.

A biztosítandó munkálatok a következők:

1. Vilova községtől a szakadás végéig, vagyis 10 folyómétertől 850 folyóméterig 34,422-33 köbméter földnek feltorlása.
2. A szakadás végétől az újvidéki uton levő magas partig, vagyis 850 folyómétertől 1500 folyóméterig 12,368-53 köbméter földnek feltorlása.
3. A hullámvérés ellen egy 520 méter hosszú és 50 méter széles földszalagnak előírás szerinti befalítása, 1-2 centiméter erős és 2 méter hosszú dugványokkal.
4. A meglévő hidnak leszerelése előírás szerint, és
5. A mindkét oldalon korlátfáknak előírás szerinti felállítás.

A versenyzni óhajtok felhívom, hogy zárt ajánlataikban az egységért — ennek számításba vételével az egyes részleti összeget — nemkülönben az egész vállalati árt, melyért a fentebbi munkát elvállalni szándékoznak, félre nem érthető módon tüntessék ki.

Az 500 forintban megállapított bánatpénz az ajánlathoz csatolandó, avagy a szóbeli árlejtségi megkezdése előtt lefizetendő, mely összeg az árlejtségi befejeztével vállalkozó részéről a vállalati összeg 10%-ra lesz majd kiegészítendő.

Az ajánlatok megfelelőleg kiállítva, felbélyegezve és annak kijelentésével, hogy a részletes árlejtségi és szerződési feltételeket és a teljesítendő munkálatokat ismeri és azoknak magát mindenben aláveti, — a fent kitűzött napot megelőző napnak (szerdán) délutáni 5 órájáig a vármegye alispánjához annyival is inkább beadandók, mivel a későbbben beérkezők, illetve utóajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkák átadásuk után a meghatározott munkaprogramm szerint azonnal megkezdendők és 10 (tíz) héten belül, vagyis f. évi december hó 1-ig befejezendők.

Végre megjegyeztetik, hogy a vonatkozó műszaki okmányok a kir. építészeti hivatalnál Zomborban az árlejtségi hatánapjáig a délelőtti és délutáni hivatalos órák alatt mindenkor betekintheők.

Kelt Zomborban, 1891. évi augusztus hó 27-én.

SCHMAUSZ ENDRE,
alispán.

2-1

PÁLYÁZAT.

A katymári I. német-magyar vegyes osztálynál üresedésbe jött tanítói állásra, melylyel az ismétlődő iskolások oktatása is kapcsolatban van, pályázat nyitattik. Az állás javadalma: évi 400 frt fizetés és 40 frt lakbér.

Feltételek: tanítói oklevél; a német és magyar nyelvnek szóban és írásban tökéletes tudása; kötelező nyilatkozat, hogy állását iskolaév közben el nem hagyja; az orgonálásban jártasság, mert szükség esetében a kántort helyettesíteni tartozik, azért erről bizonyítvány csatolandó.

A pályázat határideje **f. évi szeptember hó 12-ike**, mely napig a katymári r. kath. iskolaszékre címzendő s a fenti feltételek szerint felszerelendő kérvények főt. dr. Boromiza Tibor ur apát-espereshez Jankovára (Bácsmegeye) küldendők. Az állás folyó évi szeptember hó 15-én foglalandó el.

Katymár, 1891. augusztus hó 23-án.

A r. kath. iskolaszék.

4959. sz.
kig. 1891.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Ó-Kér községében üresedésben levő községi állatorvosi, továbbá egy irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok.

Minek folytán felhívom a pályázni kívánókat, hogy ezen állások elnyerése iránti kérvényüket szabályszerűen felszerelve **f. évi szeptember hó 16-ig** hozzám nyujtsák be.

Az állatorvos javadalmazása 400 forint évi fizetés, 20 kr nappali és 40 kr éjjeli látogatási, elléseknél segédkezésként 2 frt, továbbá a szabályrendeletileg megállapított hús-szemle díjak.

Az irnoki állással 300 forint évi javadalmazás jár.

Ujvidék, 1891. augusztus 21-én.

Kolozsváry Sándor,
főszolgabíró.

3-2
5259. sz.
kig. 1891.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Glozsán községében megürült s 300 frttal javadalmazott irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy ezen állás elnyerése iránti kérvényüket **f. évi szeptember hó 10-ig** hozzám nyujtsák be.

Ujvidék, 1891. augusztus 22-én.

Kolozsváry Sándor,
főszolgabíró.

3-2
Zombor, 1891. Bittermann Nándor könyv- és könyvendéjából.

4220. szám.
1891.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye topolyai járáshoz tartozó Topolya községben üresedésbe jött irnoki állás betöltése céljából ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állás javadalmazása 300 frt. Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy sajátkezűleg írt megyei 817. kig. 1886. sz. szabályrendelet 9. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi szeptember hó 10-ig** annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Választási hatánap utólag fog kitűzteni.
Topolyán, 1891. évi augusztus 14-én.

Főszolgabíró hiv. távol:
MEZEY IMRE,
szolgabíró.

3-3
3684. sz.
1891.

Árlejtségi hirdetmény.

Ó-Becse község előjárósága által a községi közgyűlésnek 163. számú határozata alapján a községi nagyvendéglőn és a községi magtáron szükséges munkálatok kivételére az árlejtségi f. évi szeptember hó 6-ik napjának délelőtti 9 órájáig ezennel kitűzetik.

Ezen munkálatok kivételére szükséges és összesen 3886 frt 83 kr kikiáltási árban megállapított és elkészített költségvetések és feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt mindenkor betekintheők.

Miről az árlejtségi kívánóknak azzal értesítetnek, hogy az árlejtségi megkezdése előtt a kikiáltási árnak 10%-át bánatpénzül letenni kötelesek lesznek.

Ó-Becse, 1891. augusztus 22-én.

TATITS GYÖRGY,
v. bíró.

2-2
1454. szám.
1891.

Hirdetés.

Ó-Kanizsa község tulajdonát képező „tiszai hajóhid- és révjog“ kezelése a folyó 1891. évi szeptember hó 21-én d. e. 10 órakor a közgyűlési teremben megtartandó nyilvános szóbeli árverésen 6 évre bérbe fog adatni. Melyre bérleti szándékozóknak azzal hivatnak meg, hogy a vonatkozó feltételek a közs. I. jegyzői irodában megszereshetők és betekintheők.

Az árverés alkalmából 2000 frt óvadék letétele feltétlenül kötelező.

Ó-Kanizsán, 1891. augusztus 4-én.

MIHÁLY SÁNDOR, **KONCZ JÁNOS,**
közs. I. jegyző. 3-3 közs. I. bíró.

Pályázat.

A filipovai (Bács vm.) róm. kath. népiskolánál az első osztályú német-magyar tannyelvű tanítói állásra szeptember hó 10-ig pályázat hirdetik. Javadalma: 400 frt készpénz, 5 hold szántóföld (1000 □ öllel számítva) adóteherrel; szabad lakás: 2 szoba, konyha, élelőkamra; továbbá közös pince, padlás, mosókonyha, szűz és istálló. Zenében jártasság megköveteltetik. Ismétlődő iskolai tanításért külön díjazás nem jár. A felszerelt és bélyeggel ellátott kérvények a róm. kath. iskolaszékre címezve, alulirothoz Filipovára küldendők. Az állás szeptember 15-én elfoglalandó.

MARTIN JÓZSEF,
esperes-plébános.

Pályázat.

Szántova község egy újonnan szervezett magyar-dalmát tan-nyelvű tanítói állásra pályázatot hirdet. Évi fizetés 400 frt készpénz évnegyedi részletekben előre a községi pénztárból: 50 frt évenként lakbér, még a község kellő lakásról nem gondoskodik. Végleges megerősítés egy évi sikeres működéstől függ. Kérvények, a róm. kath. iskolaszékre címezve, kellő okmányokkal felszerelve a ker. esperesi hivatalhoz szeptember hó 12-ig Gákovára (Bács m.) küldendők.

A róm. kath. iskolaszék.

Pályázat segédtanítói állásra.

Bajsa (Bács-Bodrogh megye) a róm. kath. iskolánál segédtanító kerestetik. Fizetése havonként 12 frt és rendes ellátás (mosás, világítás és ágyneműn kívül). Köteles az elemi 6 fu osztályt és az ismétlődő oktatásokat, valamint a kántori teendőket is lehetőleg önállóan végezni. Az állás azonnal elfoglalható.

Bajsa, 1891. augusztus hó 25-én.

Szilvász Károly,
kántor és tanító.